

Begge billeder: Væggene i Bergenshus er malet træværk, hvilket er usædvanligt. Efter hver strygning og den afsluttende lakering med akrylplatemalje, glans 70, blev der trukket efter med pensel eller puder. Dette sikrer, at malingen flyder bedre sammen. Den færdige overflade står helt blank og har visuelt et udtryk som oliemaling. Men der er altså tale om akrylplast.

Glansfuld hovedtrappe *i klassisk snit*

En hovedtrappe i en ældre ejendom i København er sat i stand efter alle malekunstens regler. Kunden ønskede en tilbagevenden til det oprindelige og trappen blev klassisk i sit udseende.

AF HENRIK TERNEY – FOTO: KIRSTEN BILLE

Nær ved Østerport Station, Kuppet og ambassadekvarteret i København, ligger ejendommen Bergenshus. Opført ved forrige århundredeskifte på det "fine" Østerbro og et billede på den velstand, der prægede tiden, da industrialiseringen var i fuld gang.

Et godt eksempel på den tids arkitektur er ejendommens hovedtrappe. Dengang var der som i dag – ikke tale om en opgang, næh, der var en flot, højloftet hovedtrappe for beboerne og en bagtrappe for

bude og andre, der havde småærinde hos beboerne. Og Bergenshus var ingen undtagelse.

Men selv godt udført håndværk forfalder over tid, hvis det ikke vedligeholdes. Og hovedtrappen i ejendommen var begyndt at vise ældningstegn, en sættereve her og afskalning der. En renovering blev derfor besluttet i ejerforeningen, og den er nu afsluttet med et forment resultat til følge. Hovedtrappen står nu igen glansfuldt og i den oprindelige farvetone fra århundredskiftet.

Også karme og vinduer var under behandling. Resultatet er her lige så flot og professionelt som ved resten af arbejdet.

»Det er vi ganske sikre på. Væggene var visse steder revnede og ødelagt, og derfor har vi været helt inde ved bunden. Og vi har ikke fundet spor efter andre farver end denne,« konstaterer malermester Jesper Fridorf, der håndtonede den svagt grålige nuance, opgangen fremstår med i dag.

Men at hovedtrappen i sit farveudtryk således står som for omkring 100 år siden, er en ting, noget helt andet er det arbejde, som er udført af Fridorf Malerfirma A/S. For væggene er malet som var det træværk, hvilket er ganske usædvanligt, fortæller Jesper Fridorf.

»Havde det været en mere almindelig opgave, var væggene sandsyn-

ligvis blevet rullet med plast-væg-maling i en glans 20-25, og det ville så have været det. Men sådan var det så langt fra her,« siger han.

Trukket efter med pensel

Væggene i Bergenshus var sidst malet med en alkydoliemaling, hvilket stillede krav om en grundig afrensning. For med en sådan bund ville man, ifølge Jesper Fridorf, kunne risikere, at en nybehandling ikke ville hæfte ordentligt. Derfor begyndte man med en grundig vask og slibning i opgangen, hvor loftshøjden var fra to til fire meter. Til dette arbejde blev benyttet rystepudser samt en girafsliber til de

store og høje flader. Og alene med rystepudser nåede man at slide fem såler op. Herefter blev der foretaget murreparationer og opsat filt ved sætterevner en halv snes steder i opgangen. Denne blev efterfølgende fuldspartlet som træværk. Og først på dette tidspunkt kom der gang i den 15 centimeter store vægrulle, og den fik ikke lov at stå alene. For både ved mellemstrygningen, den færdige strygning og den afsluttende lakering med akrylplastemalje glans 70 over to gange, blev der trukket efter med pensel eller pudser.

»Det sker dels for hele tiden at sikre en ordentlig bund at arbejde videre på dels for at trække rulle-

sporerne ud. Specielt ved den afsluttende lakering får du, ved at trække rullesporerne ud, malingen til at flyde sammen. Overfladen bliver simpelthen finere og blankere ved at trække efter. Det er afgjort den optimale og flotteste behandling, der er givet her. Og visuelt er den færdige overflade helt som en oliemaling,« mener Jesper Fridorf, der havde afsat to mand til arbejdet i opgangen, hvor der overalt er benyttet produkter fra P. P. Mestermaling.

Tykt lag kridt

Årtiers kommende og gående havde sat sine tydelige spor på hovedtrappen. Og endnu et tegn på, at en maler ikke var kommet regelmæssigt forbi, var, at lofter og trappeløb var malet med kridtfarve. En behandlingsform, der efterhånden ligger mange år tilbage i tiden.

»Vi vaskede et knapt en halv centimeter tykt lag af. Det fortæller

mig, at det i hvert fald er mindst 20 år siden, der har været malet sidst,« siger Jesper Fridorf, der lod den tidligere behandling afløse af en moderne – spartling, opsætning af glasfilt og påføring af en vandig loftalkyd.

Lasur og fine pensler

Den imponerende hovedtrappe fører op til fjerde sal, og ejendommen rummer blot en enkelt, stor lejlighed på hver etage. De smukt forarbejdede døre indtil herskabslejlighederne er ådret i en mørk mahogni. En ådring, der sine steder trængte til at blive frisket op.

Hoveddørene blev derfor alle vasket ned og slebet, hvorefter man gik i gang med det store arbejde at reparere den tidligere udførte behandling. Det skete med træbeskyttelse (lasur) i flere forskellige nuancer, og dørene blev partielt indfarvet, så reparationen ikke lod sig skelne fra den oprindelige ådring.

»Det var et ganske stort arbejde, selvom det i princippet blot handlede om at gå til og fra, mens man betragtede døren og lagde lasur på,« fortæller Jesper Fridorf om arbejdet, hvor de fine kunstnerpensler kom i brug, inden dørene til sidst blev fuldlakeret med en helblank klarlak.

At arbejdet i Bergenshus hører til de mere sjældne illustreres bedst ved, at malermester Jesper Fridorf i de ti år, han har været selvstændig, ikke tidligere har udført slige malebehandlinger i samme målestok. Resultatet kunne heller været blevet så vellykket, hvis man ikke havde mestret flere af fagets finere teknikker. Eller som Jesper Fridorf udtrykker det: »Du kunne for eksempel godt have undladt at stryge efter med pensel og puder, men så var det heller ikke blevet så flot. Det ville svare til, at man påstod, at man kunne male en Ferrari med rulle og få et pænt resultat. Det kan man ikke, siger han. ■

De ådrede hoveddøre er alle vasket ned og slebet, hvorefter ådringen er repareret. Afsluttende er dørene fuldlakeret med en helblank klarlak.